	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка **Педагогічний факультет** **Кафедра теорії та методик дошкільної освіти**
	Силабус освітнього компонента **«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ»** **Галузь знань:** 01 Освіта / Педагогіка **Спеціальність:** 012 Дошкільна освіта **Освітньо-професійна програма:** Дошкільна освіта. Логопедія **Рівень вищої освіти:** перший (бакалаврський) **Мова викладання:** українська
Викладач 	**Газіна Ірина Олександрівна** **Посада:** доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти **Науковий ступінь:** кандидат педагогічних наук **Вчене звання:** доцент **E-mail:** hazina@kpnu.edu.ua **Профайл викладача:** http://kdpo.kpnu.edu.ua/hazina-iryna-oleksandrivna/ **Google Scholar** https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=KH9Qg3QAAAAJ **https://orcid.org/0000-0002-1730-417X**
Лінк на освітній контент	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=577
Консультації	середа 15.00–17.00 Місце проведення консультацій – педагогічний факультет. Онлайн-консультації: Viber, Google Meet
Статус освітнього компонента	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Форми здобуття вищої освіти	Очна (денна), заочна
Моделі організації освітнього процесу	Традиційна, дистанційна, змішаної організації освітнього процесу
Що будемо вивчати?	Мета вивчення навчальної дисципліни**:** формувати всебічно підготовленого спеціаліста для ЗДО, здібного на високому рівні організувати та забезпечити математичну підготовку дітей дошкільного віку. Зокрема, формування у студентів знань з науково-теоретичних та психолого-педагогічних основ курсу „ Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень"; професійних знань, умінь та навичок організації та проведення різних форм роботи з формування та розвитку логіко-математичних умінь дітей різних вікових груп дошкільного навчального закладу; умінь проводити роботу з батьками дошкільнят, вчителями початкової школи з метою забезпечення наступності у формуванні логіко-математичних умінь дітей та готовності дитини до навчання в школі.
Чому це треба вивчати?	Особливість курсу – це підготовка студентів до формування логіко-математичної компетентності та грамотності, які є компонентами сучасної математичної освіти дошкільників, до вільного володіння дошкільниками комплексом елементарних математичних понять,

	відношень, логічних дій, які становлять азбуку логіко-математичного мислення і необхідний базис для розвитку дошкільників.
Як можна використати набуті компетентності?	Навчальна дисципліна сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: *Інтегральна компетентність:* **Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання, виховання та психолого-педагогічного супроводу дітей раннього та дошкільного віку, дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій, фахових методик дошкільної освіти та спеціальних методик корекції й розвитку мовлення дітей дошкільного віку, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.** Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: **загальних компетентностей (ЗК):** ЗК-03 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-05 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-07 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-08 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **спеціальних компетентностей (СК):** СК-01 - Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. СК-03 - Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкідльного віку; розвитку логіко-математичної компетентності у дітей раннього і дошкільного віку. СК-04 - Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі). СК-18 - Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
Яких результатів можна досягнути?	ПРН-01 - Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. ПРН-04 - Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. ПРН-05 - Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. ПРН-06 - Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">ПРН-12 - Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб’єкта педагогічної праці.
ПРН-18 - Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.
ПРН-20 - Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</td></tr>
<tr><td>Передумови вивчення освітнього компонента</td><td colspan="3">Вивчення дисципліни пов’язано з такими суміжними та взаємодоповнюючими дисциплінами: «Дошкільна педагогіка з історією», «Загальна та дитяча психологія», «Організація ігрової діяльності в дошкільному віці», «Теорія та методика співпраці з родинами».</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Обсяг освітнього компонента</td><td>найменування показників</td><td>денна форма здобуття вищої освіти</td><td>заочна форма здобуття вищої освіти</td></tr>
<tr><td>Рік навчання</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Семестр</td><td>4</td><td>3; 4</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td>5 кредитів ЄКТС</td><td>5 кредитів ЄКТС</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин</td><td>150 год.</td><td>150 год.</td></tr>
<tr><td>Кількість аудиторних годин</td><td>74 год.</td><td>28 год.</td></tr>
<tr><td>Лекційні заняття</td><td>30 год.</td><td>12 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні заняття</td><td>32 год.</td><td>12 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна та індивідуальна робота</td><td>76 год.</td><td>122 год.</td></tr>
<tr><td>Лабораторні заняття</td><td>12 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td>Форма підсумкового контролю</td><td>екзамен</td><td>екзамен</td></tr>
<tr><td>Політика освітнього компонента</td><td colspan="3">Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх
оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)</td></tr>
</table>

	(https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg). **Відвідування занять.** Очікується, що здобувачі освіти відвідають усі лекційні та практичні заняття. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка(https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view) та етичних норм поведінки **Неформальна освіта.** Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view). Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої. **Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.**
Зміст освітнього компонента	Тема 1. Предмет і завдання курсу. Тема 2. Розвиток і сучасний стан методики. Тема 3 Методи та прийоми навчання дітей початкам математики. Тема 4. Загально-дидактичні принципи. Тема 5. Організація навчання математики в ЗДО. Заняття як основна форма організації навчання математики. Тема 6 Наочність при навчанні математики дітей дошкільного віку. Тема 7. Наступність у роботі закладу дошкільної освіти і початкової школи в математичній підготовці. Тема 8. Робота з сім'єю з питань логіко - математичного розвитку дітей і підготовки їх до школи. Тема. 9 Вікові можливості дітей раннього віку. Зміст і методи роботи в групах раннього віку. Сприйняття і відтворення множин. Особливості сприйняття величини предметів. Ознайомлення з формою предметів. Сприйняття простору. Орієнтування в часі. Тема 10. Методика формування уявлень про множину, число, лічбу та обчислення. Ознайомлення з цифрами та арифметичними задачами. Тема 11. Формування уявлень про величину. Тема 12. Розвиток уявлень про форму предметів та геометричні фігури у дітей різновікових груп. Тема 13. Методика формування у дітей просторових уявлень. Тема 14. Методика формування у дітей часових уявлень. Тема 15. Логіко-математичний розвиток. Тема 16. Логічні операції.

	Тема 17. Ігри з геометричних фігур.
Технічне й програмне забезпечення	Вивчення навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point.
Інформаційне забезпечення	1. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : Навчальний посібник. ІваноФранківськ : НАІР, 2022. 252 с. http://surl.li/cvntvn 2. Газіна І.О. Інноваційні технології в освітній діяльності закладів дошкільної освіти: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 210 с. 3. Газіна І.О. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 384 с. 4. Ємчик О. Г. Методика логіко-математичного розвитку : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 44 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21510/1/matloh_metod.pdf 5. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку: парціальна програма. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. 48с. https://zayceva.com.ua/wp-content/uploads/2021/09/parczialna-programa-formuvannya-matematychnoyi-kompetentnosti-u-ditej-doshkilnogo-viku-4-5-6-roky-zhyttya.pdf 6. Іщенко Л. В., Підлипняк І. Ю. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку засобами ейдетики. Psychology and pedagogy as sciences for the development of the cultural potential of modern society : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. С. 148–194. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/15336/1/210-Chapter%20Manuscript-12163-1-10-20220429.pdf 7. Максимова О.О., Федорова М.А. Методичне керівництво логіко-математичним розвитком дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 155 с. http://surl.li/gmuujb 8. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Практикум: навчальне видання для фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / автор-упорядник Р.Г. Найда. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 124 с. http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/18330/1/Naida.pdf 9. Степанова Т. М., Курчатов А. В. Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : методичні рекомендації для дистанційного навчання студентів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 186 с. 10. Сучасні технології формування логіко-математичної та природничо-екологічної компетентності дитини. Методичні рекомендації для здобувачів за спеціальністю «Дошкільна освіта». Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 33 с. https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9e1b1888-fefa-4f92-8685-6a39e242f8e6/content

<table>
<tr><td></td><td>Із додатковою літературою та інформаційними джерелами можна ознайомитися за покликанням https://docs.google.com/document/d/1iFV1yCNr3pvk8eC0jL2ohkvmWR7qnUqy/edit</td></tr>
<tr><td>Система оцінювання результатів навчання</td><td>Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view.
- Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводиться в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань.
- Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти:
<table>
<tr><th colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ</th><th>Екзамен</th><th>Сума</th></tr>
<tr><th>Поточний контроль</th><th>МКР</th><td rowspan="2">40</td><td rowspan="2">100 балів</td></tr>
<tr><td>30</td><td>30</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях</td><td>Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)
В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).
З критеріями оцінювання за усіма видами роботи можна ознайомитися у робочій програмі за покликанням https://drive.google.com/drive/u/0/folders/15fLcXwJuH8yHzwHDQk2IR8xFZGhFBjWZ</td></tr>
<tr><td>Локація</td><td>Згідно з розкладом: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</td></tr>
</table>